

UNIVERSITY of TARTU

Pool-loodusliku samblikukoosluse taastamiseks optimaalse meetodika otsing Mustoja MKA Tinaliiva liivikul

Jaan Liira
Ave Suija, Iiti Jürjendal

ÕMI, Tartu Ülikool

RMK Looduskaitsekonverents 2019, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Ajalugu

Käest läinud Lutepää Pikkliiva liivik e Setumaa Sahara

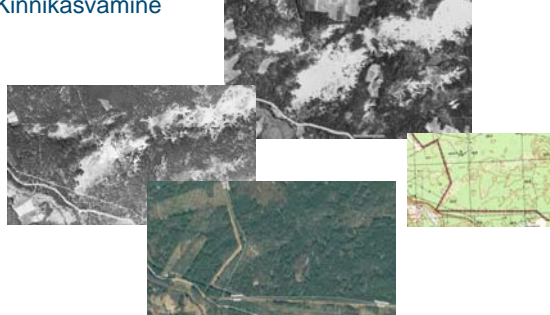
1913 – 1933 – 1948 – 199x / 2015 (Maaamet)

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Ajalugu

Kinnikasvamine

1951 – 1975 (Maaamet, Geoloogiakeskus) – Google

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Ajalugu

Alternatiivala - Tinaliiva

1913 – 1933 – 1948 – 1986 – 199x / 2015 (Maaamet)

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Miks?

Natura2000 elupaigatüüp – kuivad nõmmed vs liivikud

Olukord taastamise alguses EELIS 2011 NB! 0 LK-liiki

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Eesmärk

Taastada liivik
Leida selleks optimaalne meetodika
Hinnata koosluste kujunemise kulgu

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Miks?

Leitud tähtsad liigid

karukold LKIII
(*Lycopodium clavatum*)

2017 kevad

kahvatu seensamblik LKII
(*Baeyomyces carneus*)

pisi-tinasamblik LKIII
(*Stereocaulon condensatum*)

eElurikkus

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Miks?

Märgilised liigid

liiv-härmik (*Racomitrium canescens*)

Poro- ja põdrasamblikud (*Cladonia* spp.)

eElurikkus

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Miks?

Erilised liigid, aga mis ei ole LK-all

h roosasamblik (*Dibaeis baeomyces*)

lehitu hiidkupar (*Buxbaumia aphylla*)

eElurikkus

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Praktiline põhjus

Algne määratud/valitud(?) häire-metoodika tundus ökosüsteemile ebakohane

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Alternatiiv

Tallamine kui ajaloolise kasutuse jäljendamine

2006

2012

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Taastamine

Tallamine

Raadamine

Kontroll

„Künd“

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Taastamine

2012

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu Algus 2012

UNIVERSITY of TARTU

Pidev taastamine

Vaatlus pidi arvestama pidev taastamistoimetamisega:

- 2010/2011 esmane raie
- 2012 lisaraie, +randaalimine, tallaamine
- 2013 ELF kitkumistalgud ca 2013 raie
- 2016/2017 lisaraie,
- 2017 tallamine, hekseldamine freesimine

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Tulemus

Avatud ala!

1951 – 2017 (Maaamet, Geoloogiakeskus)

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Tehtu

Häiretel on pikaajaline mõju

2015 – 2017 (Maaamet)

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Tehtu

Häiringute pikaajaline püsimine

2012 – 2015 – 2019

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Vaja jätkata

Pidev "taastumine":

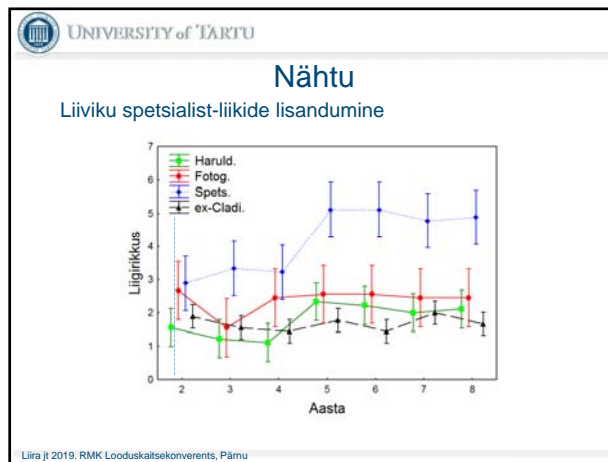
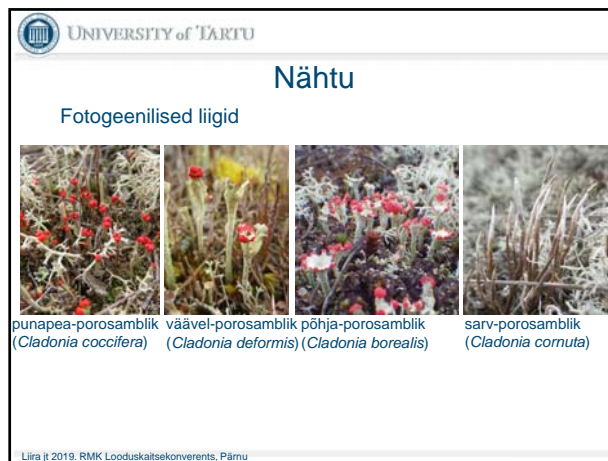
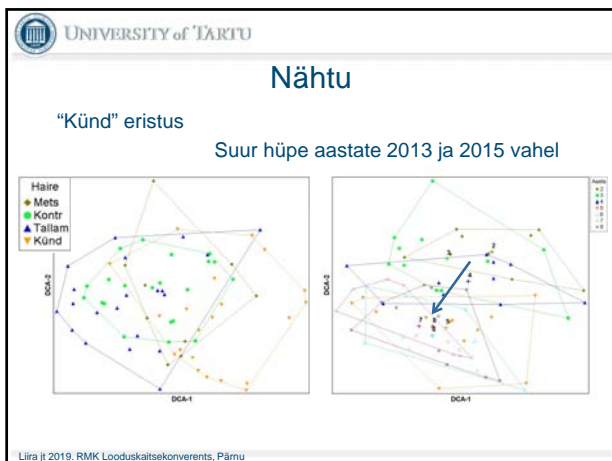
2015 kontroll

2016 Tallamise naabus

2015 „ex-mets-1“

2018 kontrolli häire

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Järeldused

- Ala taastatud, aga lõputa jätkutegevus – Vaja aktiivsemat avalikku kasutust
- Metoodika sai optimeeritud, ...
- Suureskaalalised muutused!
- Natura-“ruderaal” – *Cladina*
- Kommunikatsioon!!!

Liira jt 2019. RMK Looduskaitsekonverents, Pärnu

UNIVERSITY of TARTU

Kontakt

Jaan Liira
jaan.liira@ut.ee

Koostöös RMKga